



Algemene beschouwingen | Begroting 2020

Voorzitter,

De komende jaren schrijft de gemeente zoals het er nu uitziet zwarte cijfers. Dat is goed om te weten, aangezien er grote investeringen op de planning staan zoals bij I-Dop, omgeving ZLSM en het uitkijkpunt Huls. Maar laten we vooral niet uit het oog verliezen dat het eigenlijk gaat om mensen, ónze inwoners en ondernemers. We vragen het College hier meer accent op te leggen. Het CDA kiest in deze beschouwingen voor een aantal speerpunten: een groene leefomgeving, duurzaamheid, wonen, het sociale gezicht van de gemeente en handhavingsbeleid.

Een groene leefomgeving

Afgelopen zomer zagen we het straatbeeld in onze gemeente steeds groener worden. Helaas niet door nieuwe bomen, planten of bloemen, maar vooral door slecht onderhouden en niet gemaaide groenstroken en veel onkruid op trottoirs. Als klap op de vuurpijl vroeg de gemeente de inwoners zélf het onkruid op trottoirs te lijf te gaan. Wanneer de gemeente haar taak op haar eigen groenstroken goed had uitgevoerd, was die oproep nog niet eens zo erg geweest. Het College krijgt de komende jaren extra budget van de raad om het onderhoud van groenvoorzieningen en stoepen op peil te houden. Om dit te realiseren sluit het College contracten op basis van zogenaamde 'beeld-kwaliteitsafspraken'. Is het College met onze fractie van mening dat het groenbeheer op diverse locaties in de gemeente te wensen over liet en wat is hierover met de onderhoudspartijen besproken? Kan het College toezeggen dat er volgend jaar strenger wordt gecontroleerd op de gemaakte afspraken en er tijdig onderhoud wordt uitgevoerd en wordt gemaaid?

Voornemens in het College ook om een heet watermachine aan te schaffen om het onkruid op trottoirs te bestrijden. Deze is niet alleen duur in de aanschaf, maar verbruikt ook nog eens heel veel water en laat nauwelijks resultaat zien. Dat vinden wij als fractie totaal overbodig. Voor dat geld kunnen we zoveel meer mensen aan het werk zetten met middelen die wél werken, zoals een borstelmachine waar recent de stoepen mee zijn opgeschoond. Wij dienen daarom ook een amendement in om een streep door deze nutteloze aankoop te zetten.

In steeds meer gemeenten ontvouwen zich projecten a la 'ik groen het', waarbij inwoners worden aangespoord de stenen in hun tuin te verruilen voor groen. Niet in de laatste plaats omdat dit bijdraagt aan de betere opvang en afvoer van hemelwater in perioden van hevige regenbuien en zorgt voor verkoeling en lagere temperaturen in de straten bij warme dagen. Kan het College toezeggen een kader 'Klimaatadaptatie' op te stellen, waarbij onder meer een soortgelijk project als 'Ik groen het' wordt opgenomen?

Het College is van plan om in deze collegeperiode maar liefst 40 bomen te plaatsen.. 40! Dat zijn een indrukwekkende 10 bomen per jaar. En dat verdeeld over twee grote kernen, 8 afgebakende wijken en een categorie 'verspreide huizen', aldus het CBS. Vijf bomen per kern dus, 1,1 boom per wijk, per jaar.

Voorzitter, het CDA is van mening dat we best wat ambitieuzer mogen zijn en die lat hoger mogen leggen. Niet alleen ligt er vanuit de Provincie het plan om 1 miljoen bomen te planten in de komende acht jaren, maar ook het Rijk heeft middelen vrijgemaakt om zogenaamde klimaatbossen te realiseren. Ook in de plannen van de gemeenten in het zogenaamde 'Middengebied' staat benoemd dat het streven één boom per inwoner is. Laten we van deze kans gebruik maken en samen met burgers en ondernemers een plan maken dat leidt tot meer groen in onze gemeente. Wij zijn ervan overtuigd dat wanneer we onze inwoners hierbij de ruimte geven om zelf te beslissen, er niet alleen draagvlak, maar ook meerwaarde in de ruimtelijke ordening ontstaat. Immers weten wijkbewoners vaak het beste wat in hun wijk wel of geen meerwaarde heeft en logisch is. Hiertoe dienen wij dan ook een motie in.

Uitdagingen Energietransitie

De Urgenda-uitspraak en het Klimaatakkoord stellen ons voor een forse uitdaging. De Regionale Energie Strategieën moeten op korte termijn worden opgesteld, maar de indruk is dat er weinig schot in de zaak zit. Hoe ambitieus is het College op het gebied van de energietransitie? De nulmeting dateert alweer van 2011, maar staan we nu precies en wat is er nodig om de klimaatdoelstellingen in onze gemeenten te halen? In hoeverre hebben we de 2020 doelstellingen uit PALET 3.0 gehaald? Wat wordt de aanpak van het College om draagvlak onder onze inwoners te verkrijgen voor de transitie en vooral; wat gaan we dóen? Wat wordt de inbreng van onze gemeente in het overleg m.b.t. de RES? En, zijn er het afgelopen jaar nog initiatieven geweest op het gebied van duurzame energie en zo ja, welke?

Is het correct dat er reeds een verzoek is geweest van een bedrijf gelegen aan de Bocholtzerweg, dat op grote schaal zonnepanelen wilde leggen op de daken van leegstaande loodsen op het industrieterrein, waarbij de noodzaak aanwezig was om een kabel door te trekken van het bedrijf naar de loodsen, maar de gemeente dit heeft geweigerd omdat de kabel onder de gemeentelijke weg moest komen te liggen? Kan het College toezeggen dat dergelijke overwegingen NOOIT een initiatief in de weg mogen staan?

We ontvingen recent de raadsinfobrief ten aanzien van het project Windenergie Parkstad. De CDA-fractie zou graag van het College willen horen dat zij de volgende vier punten namens onze gemeente inbrengt: 1. Van de totaal aantal te realiseren windturbines, dient ten minste de helft in coöperatief eigendom te zijn. 2. Financiële revenuen van de turbines mogen niet naar het buitenland weglekken. 3. De opwekkingscapaciteit van ten minste 1/3^e van de turbines dient ten gunste te komen van de opgaaf van Simpelveld. 4. Expliciet aandacht te hebben voor de natuurlijke inpassing van de turbines, bezien vanuit nabijgelegen woningen. Kan het College dat toezeggen?

Afvalbeleid

Voorzitter, het Rijk heeft doelen gesteld ten aanzien van de afvalscheiding van huishoudens. Als gemeente doen we het percentueel al heel goed, maar ten opzichte van de koploper afvalscheiding, Horst aan de Maas, zitten er nog flink veel kilo's verschil. Is het College bereid samen met RD4 te onderzoeken waarom die verschillen zo groot zijn?

De ontwikkelingen op de afvalverwerkingsmarkt zijn zorgwekkend; afvalverzamelaars hebben moeite met het laten verwerken ervan en de prijzen rijzen de pan uit. Bij de recente informatiebijeenkomst van RD4 konden we zien dat de kosten de komende jaren waarschijnlijk nog fors zullen toenemen. Het CDA is van mening dat de voorgenomen stijging van het vast deel van de afvalstoffenheffing met € 30,- per huishouden wel erg veel van het goede is. Wij stellen daarom middels amendement voor om de komende drie jaar € 75.000,- per jaar over te hevelen van de 'Algemene reserve' naar de 'Reserve afval'. Voor 2020 dient dan de gehele reserve aangewend te worden om de stijging te beperken.

Wonen en ruimtelijke ordening

Bij de informatieavond over de te realiseren appartementen aan de Kloosterstraat zijn vele geïnteresseerden aanwezig geweest. Die grote opkomst bevestigt wat we al lang weten, maar waar we nog steeds te weinig mee doen: er is een groot tekort aan seniorenwoningen in onze kernen. Inwoners willen op hun oude dag dolgraag in de gemeente blijven wonen, maar het aantal beschikbare woningen blijft ver achter bij de vraag. De doorstroom van ouderen vanuit hun (koop)woning naar een appartement heeft bovendien een positief effect op de rest van de woningmarkt. Wat heeft het College het afgelopen anderhalf jaar gedaan om dit probleem op te pakken? En belangrijker nog: wat gaat het College het komende jaar dóen? Wat zijn de plannen van Woningstichting Sijpeveld en Wonen Limburg voor de komende jaren? Zijn er gesprekken geweest met andere corporaties en zo ja, wat heeft dat opgeleverd? Is het College bereid de omzetting van commerciële ruimten naar woningen te bevorderen? Hoe gaat het College ervoor zorgen dat er de komende jaren wél seniorenwoningen bijgebouwd worden? Afhankelijk van de beantwoording van het College zullen we hierover in tweede termijn een motie indienen.

In 2021 treedt, als alles goed gaat, de Omgevingswet in werking. De samenvoeging van vele wetten, AMvB's en ministeriële regelingen in 1 wet en een overzichtelijk aantal overige regelingen is de grootste wetsherziening sinds de invoering van de Grondwet. Als gemeente zijn we verplicht tot het opstellen van een Omgevingsplan. Participatie van burgers, maatschappelijke partners en ondernemers is hierbij verplicht. Hoewel er voor dit plan een overgangperiode van 8 jaar van kracht is, is het wat ons betreft niet de bedoeling om ook daadwerkelijk die 8 jaar te wachten. Van belang is het dan ook om tijdig te starten met de voorbereidingen en vormgeving. Kan het College het tijdpad schetsen van de stappen die (moeten) worden gezet om te komen tot een gemeentelijk Omgevingsplan en kan het College hierbij schetsen hoe zij de burgerparticipatie wil borgen?

Niemand aan de zijkant

De CDA-fractie is van mening dat in onze gemeente niemand tussen wal en schip mag vallen, wanneer je door omstandigheden zoals ziekte in financiële problemen komt, omdat je net niet voldoet aan criteria voor een bepaalde uitkering of toeslag. Concreet voorbeeld: tweeverdieners met drie kleine kinderen worden geconfronteerd met ernstige gezondheidsproblemen van de kostwinner. Deze wordt afgekeurd en komt thuis te zitten. Wetgever stopt kinderopvangtoeslag, omdat een thuiszittend ouder voor de kinderen kan zorgen; ergo, geen recht op toeslag. De voormalig kostwinner kan echter vanwege fysieke en mentale gezondheidstoestand niet voor de kinderen zorgen. Jammer dan, daar voorziet de bestaande wetgeving niet in. Wat volgt is een fors financieel gat. Wat het CDA betreft is dat in onze gemeente onacceptabel. Onze fractie dient hierbij een motie in om over te gaan tot het instellen van een vangnetregeling.

Dichter Joost van den Vondel schreef ooit 'wat eenzaam leeft is levend dood'. Eenzaamheid is volksziekte nummer één geworden. Niet alleen onder ouderen, maar ook onder jongeren ervaart een zeer grote groep eenzaamheid. Het CDA is van mening dat dit thema de hoogste prioriteit binnen onze gemeente verdient. Deelt het College die mening en is het College bereid over te gaan tot het opstellen van een actieplan 'Eenzaamheidsbestrijding'?

Bij de besluitvorming over de Nota Sport in februari 2018 heeft de CDA-fractie aandacht gevraagd voor sporten voor mensen met een beperking. Wij hebben het idee dat er op dat gebied weinig is gebeurd. Kan het College uitleggen op welke wijze zij iets heeft gedaan voor deze belangrijke doelgroep? Waarom is onze gemeente niet aangesloten bij Iedereen Kan Sporten Parkstad? Is het College bereid alsnog bij dit initiatief aan te sluiten? Hoe geeft het College verder uitvoering aan het Nationaal Sportakkoord?

Handhaving

Voorzitter, we moeten constateren dat Sijpeveld het braafste jongetje van de klas wil zijn, wanneer het aankomt op handhavingsbevoegdheden, vaak in relatie tot evenementen. In plaats van afname van regeldruk ervaren burgers en verenigingen alleen maar een toename daarvan. Het vertrouwen in organisaties lijkt alleen maar te zijn afgenomen en de wijze van controle en handhaving zijn bijna bespottelijk te noemen. Gevolg is dat verenigingen, waar we met z'n allen zo trots op zijn, moe worden van alle verantwoording. We lopen daarmee de kans de dat zo gekoesterde gemeenschapszin langzaam de kop in wordt gedrukt. Deelt het College die mening? Wat gaat het College doen om die regeldruk aan te pakken en er tevens voor te zorgen dat ambtelijke begeleiding bij vraagstukken ten aanzien van wet- en regelgeving en organisatie van evenementen adequaat wordt opgepakt?

Voorzitter, Sijpeveld is een prachtige gemeente, laten we dat ook vooral zo houden. Samen mét en voor burgers aan de slag, dat is wat wij graag willen.

Tot zover in eerste termijn.